

Ställskruven

PERSONALTIDNING FÖR AB BAHCO VERKTYG NR 1 1992

Ansvarig utgivare: Sture Lestander
Redaktion: Jan-Åke Stern, Martti Kaalikoski, Gunnel Lidberg

Skiftnyckeln 100 år

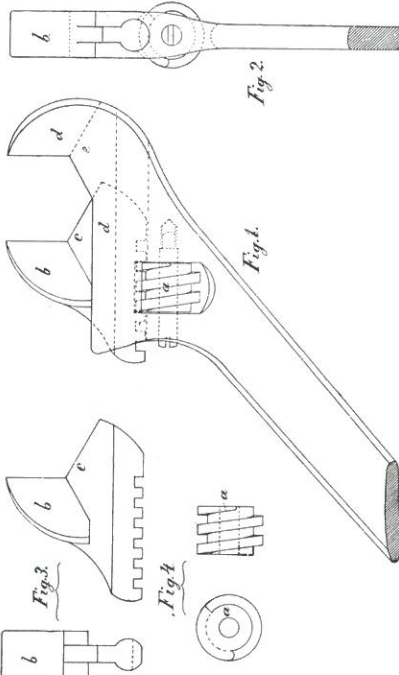

Årtalet 1992 är ett historiskt årtal som vi alla ska vara stolta över. Den 11 maj 1892 fick Johan Petter Johansson patent på den första skiftnyckeln med en rörlig käft.

Fram till årsskiftet 91/92 har vi tillverkat över 90 miljoner skiftnycklar och innan året är slut ska vi vara uppe i minst 92 miljoner.

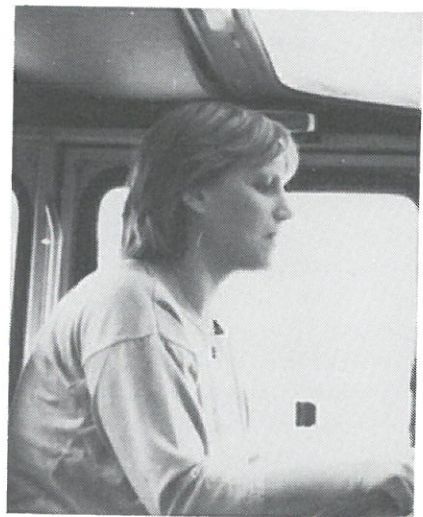
Sid 3

Till Patentet N° 4066.

Generalstabens Litografiska Anstalt

Zorica till SM?

Zorica Kovacec, vår eminenta truckförare, har klarat provet i teori och är nu redo för de första uttagningstävlingarna till SM i truckkörning.

Zorica ska delta i uttagningstävlingar den 26 februari. Vi tror och hoppas att hon går vidare till semifinal i Älvsjö den 17 - 19 mars. Därefter väntar final den 20 mars på mässan "Lager och Transport" i Älvsjö.

Vi håller tummarna för Zorica!

Förhandlingar om PC-organisationen

Sedan någon vecka pågår förhandlingar mellan företaget och Metall, SALF och SIF. Förhandling-

arna gäller företagets planer på att omvandla Bahco Verktøy till produktcenter (PC) för skiftnycklar och

tänger. Enligt den uppgjorda tidplanen beräknas förhandlingarna vara klara i månadskiftet mars - april.

Sid 2

Förhandlingar om PC-organisationen

Förhandlingar pågår mellan företaget och Metall, SALF och SIF angående företagets planer på att omvandla Bahco Verktyg till produktcenter för skiftnycklar och tänger.

Bakgrund

AB Bahco Verktyg var tidigare moderbolag i Bahco Verktyg-koncernen. I koncernen ingick FE Lindström, Belzer-Dowidat, Bahco Forge samt säljbolag i Danmark, Finland, Holland, Frankrike och USA.

Vid årsskiftet upplöstes den gamla Bahco Verktyg-koncernen. Bahco Verktygs aktier i Belzer-Dowidat överläts till Sandvik AB. Belzer-Dowidat kommer liksom Bahco Verktyg att bli PC inom Sandvik Saws and Tools. Belzer blir PC för skruvmejslar och fasta nycklar, medan Bahco Verktyg i Enköping inklusive Bahco Forge i Frankrike blir PC för skiftnycklar och tänger. Arbete har också inletts på att samordna den gamla Bahco Verktyg-gruppens säljbolag med Sandvik-koncernens motsvarigheter i respektive land. Som ett led i denna samordning har Sandvik Saws and Tools skandinaviska försäljningsbolag och Bahco Verktyg Svenska Försäljnings AB slagits samman under namnet Sandvik Bahco Norden AB.

Ändrade förutsättningar

Förhandlingarna mellan företaget och de fackliga organisationerna sker med anledning av att en rad förutsättningar har ändrats och kommer att förändras.

De nya förutsättningarna kommer i flera fall att påverka organisation, arbetsform, arbetssätt, bemanning etc. Av nedanstående sammanställning framgår att det är många och viktiga frågor som finns på "förhandlingsbordet":

* Det gamla koncernförhållandet är upplöst och Bahco Verktygs roll som moderbolag har därmed förändrats.

* Ny koncernstruktur innebär uppdelning i produktcenter och säljenheter.

* Bahco Verktyg i Enköping och Bahco Forge i Frankrike ombildas till AB Sandvik Bahco - PC för skiftnycklar och tänger.

* Verksamheten i Enköping och Frankrike ska samordnas med Sandviks nya lager- och distributionssystem.

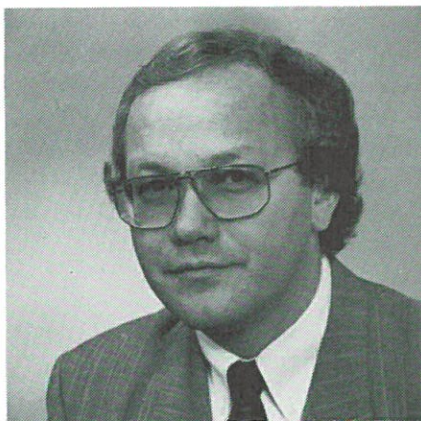
* Produktsortimentet ska ses över med sikte på ytterligare minskning.

* Produktverkstäderna ska ges ett mer direkt resultatansvar och verksamheten organiseras i linje med Sandvikprojektet "Tänk om i verkstaden".

* PC-verksamheten ska koncentreras på produktion och marknadsföring och de gemensamma resurserna för driftservice, logistik, kvalitet, ekonomi och personal anpassas till produktverkstädernas och marknadsfunktionens behov.

Randprodukter i fara

Verksamheten i Enköping och Nogen ska således koncentreras på skiftnycklar och tänger. Men vad händer då med övriga så kallade randprodukter, till exempel stämjärn, yrkessaxar och vissa tillköpta produkter, bland annat knivar?

Sture Lestander svarar:

- Något definitivt svar kan jag inte ge för dagen med hänsyn till att produkt-ansvaret finns inom andra Saws and Tools-enheter, för stämjärn inom Sandvik Handtools i Bollnäs och för yrkessaxar inom Sandvik Trädgård i Frankrike. För produktgruppen stämjärn finns tre möjliga utvecklingsalternativ. Ett alternativ innebär att alla Sandvik- och Bahco-stämjärn tillverkas av Sandviks nuvarande leverantör, ett annat innebär att all tillverkning inklusive smide koncentreras till Enköping och ett tredje alternativ innebär att smide sker i Enköping, men färdigställning sker i Bollnäs. Vilket alterna-

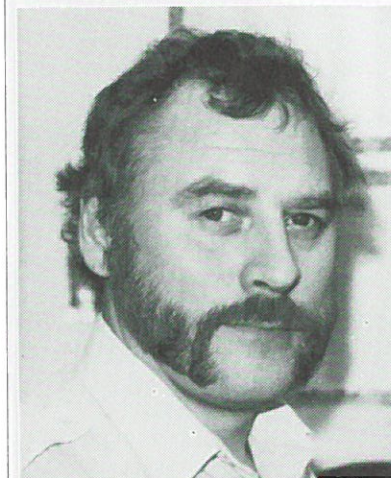
tiv som är det bästa kommer att klaras ut under hösten. Vad gäller produktgruppen saxar har vi tagit kontakt med ifrågavarande PC i Frankrike. Jag ber att få återkomma när jag vet mera. Beträffande tillköpta produkter, till exempel knivar, spikutdragare och skruvstycken, så kommer vi kritiskt att granska dessa.

SIF kommenterar

-Jag vill börja med att klargöra att SIF:s roll i förhandlingarna är densamma som den alltid varit oavsett ägarförhållanden. Den är att tillvarata medlemmarnas intressen både vad gäller bevakandet av arbetstillfällena samt tillse att eventuella konsekvenser i form av en decimering av antalet medlemmar sker enligt de lagar och avtal som centralt upprättats för att underlätta vår strävan att uppnå största möjliga rättvisa vid en sådan hantering.

Beträffande arbetsgivarens inställning till vad man, enligt min uppfattning något vanvördigt kallar Randprodukter i vårt sortiment, så vill vi påpeka att allt som vi tillverkar och hanterar och som går att sälja ter sig för oss Bahco-anställda som ett fullt naturligt sortiment.

Vidare finns en önskan att produkters vara eller icke vara, både vad gäller existens eller produktionsort, behandlas med största möjliga respekt och vördnad inför varumärken och kvalitetspatos.

Curt Pettersson, ordförande i SIF-klubben på Bahco Verktyg.

Klart för "AB Sandvik Bahco"!

AB Bahco Verktyg i Enköping blir AB Sandvik Bahco. Namnbytet sker officiellt den 1 mars 1992. Det står nu klart sedan Bolagsbyrån inom Patent- och Registreringsverket givit klartecknen.

Bakgrund

Efter Sandvik AB:s förvärv av Bahco Verktyg-koncernen har ett antal förändringar skett. En sådan förändring är att Bahco Verktyg i Enköping och Bahco Forge i Frankrike ombildas till produktcenter (PC) för skiftnycklar och tänger. En annan förändring är att företagsnamnet ändras den 1 mars från AB Bahco Verktyg till AB Sandvik Bahco. Ansökan om namnbytet inlämnades till Patent- och Registreringsverket under november och i mitten av februari meddelade Bolagsbyrån klartecknen.

Informationsaktiviteter

I samband med att det nya namnet AB Sandvik Bahco introduceras kommer särskilda informationsaktiviteter att anordnas. Företagets viktigare kontakter får i slutet av februari ett brev med information om namnbytet. Brevet skickas till kunder, leverantörer, organisationer, myndigheter och kommunala organ etc. I början av mars kommer annonser om namnbytet att införas i lokalpressen.

Nygamalt

Den nu förestående namnändringen innebär att Bahco-namnet finns kvar om än i annat sammanhang än tidigare. Detta är positivt! Enköpings-borna kommer nog även i fortsättningen att använda det gamla och välkända "Bahco Verktyg"-namnet. Även detta är positivt!

Från vänster: Dominique van Straelen, Peter Renwick, Sture Lestander, Rob Payne, Michael Hermansson, Lars Jäderberg, Ulrik Brännberg, Göran Gezelius, Staffan Larsson, Anders Gemfors, Björn Carlsson och Karl-Erik Forsberg.

Bahco skiftnyckel 100 år

Den 11 maj 1992 firas 100-årsminnet av Johan Petter Johanssons skiftnyckelpatent. Under de här hundra åren har 90 miljoner skiftnycklar tillverkats på Bahco Verktyg i Enköping och innan året är slut ska vi vara uppe i minst 92 miljoner.

Jubileumslogo

Samtlig extern post som skickas kommer att ha denna jubileumslogo i stämpeln.

Det som för närvarande är på gång är ett jubileumserbudande i samarbete med Svenska Järnia. Annonsering sker i tidningen Ljuva Hem som distribueras i 1,6 miljoner exemplar till villor och hushåll från W 08 - 13 samt annons i 75 tidningar fredagen den 5 mars.

BAHCO ERGO skiftnyckel, 4 meter lång, vikt 450 kg kommer att synas ordentligt i den svenska paviljongen på världsutställningen i Sevilla. Under pågående världsutställning kommer Ergo-skiftnycklar att säljas i presentförpackningar.

På årets Köln-mässa den 8 - 11 mars kommer vi att presentera en ny Ergo-skiftnyckel i fyra varianter.

Det är viktigt och betydelsefullt att vi utnyttjar 100-årsjubileet för ökad image, publicitet och ökad försäljning.

Stig Lundh

PATENT N:o 4066.

BESKRIFNING

OFFENTLIGGJORD AF
KONGL. PATENTBYRÅN.

J. P. JOHANSSON,
ENKÖPING.

Niållbar skiftnyckel.

(Tilläggs till patentet N:o 3589.)

Patent i Sverige från den 11 maj 1892.

Denne opfindning afler en förändring af den under N:o 3589 patenterade skiftnyckeln med två lösa låtter, hvilka kunna föras till enstörre grad på den verkande skift. Förändringen afler att genom af nämnda patent omfattade anordningen hängsli afven för skiftnyckeln med en fast och en lös lått, så att dylika nycklar kunna användas dels för mindre laster än viljan och dels såsom lått för höjning af plåt och dylikt. Visserligen finnes redan en del skiftnycklar med en fast och en lös lått, hvilka emellertid äro konstruerade på en skift som skiftas med den fasta med en del af sin tvärsnitt, men icke helt och hållet, såsom fallet är med den här afredda anordningen.

Å bifogade ritning visas en enligt här afredda uppbyggnad af en skiftnyckel i öfversikt i fig. 1 och med flera nya karter i fig. 2, 3 och 4 i sin detalj. Anordningen består helt enkelt drott, att i den fasta låttern af löstade insatta är anbragt en låtta c, hvart den motsvarande framskjutande delen c af den lösa låttern d kan in- och utsläpas och styres vid låtterns framskjutande.

Patentanspråk:

Vid skiftnycklar af den i patentet N:o 3589 angifna slaget, hvilka insidre tillammans utgöra fyra sidor i en skiftning, den löstade, att den med sig af låttern är fast och löst med skiftet samt i sin löstade insida har en såsom c), hvart motsvarande framskjutande del (c) af den lösa låttern (d) vid låtterns framskjutning kan utsläpas, i öfverensstämmelse med de i bifogade ritningarna till en del af låttern insida och kunna tryckas till en del hvart.

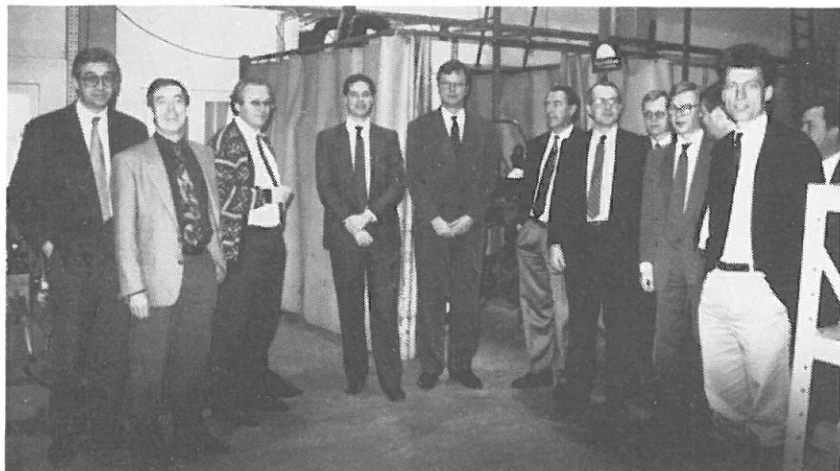
Beskrifning af den i patentet N:o 3589 angifna skiftnyckeln.

Offentliggjord den 21 Januari 1892.

92 miljoner skiftnycklar är ett imponerande stort antal som ger eftertanke. Vi kommer att uppmärksamma detta 100-årsjubileum i många olika sammanhang, bland annat har vi tagit fram en jubileumslogo.

Chefer besökte Bahco

I slutet av januari samlades VD:ar och marknadschefer inom Saws and Tools produktcenter och säljbolag till en chefskonferens på Bahco Verktyg. Konferensen samlade ett närmare 20-tal deltagare och leddes av Göran Gezelius, VD för Sandvik Saws and Tools. Konferensen genomfördes under mottot "BRA VERKTYG - ALLTID TILL HANDS". Under konferensen behandlades frågor rörande bland annat kapacitetsplanering, lagerstyrning och leveransservice. I programmet ingick också visning av tillverkningen med mera inom Bahco Verktyg.

Norden-bolaget på plats!

Sandvik Bahco Norden AB bildades den 1 februari. Bolaget utgör en sammanslagning av Saws and Tools försäljningsorganisation i Skandinavien och Bahco Verktygs svenska försäljning. Efter förhandlingar har organisationen fastställts. Vidare har Saws and Tools försäljningskontor i Kista flyttats till Enköping. Sedan den 10 februari är Sandvik Bahco Norden AB på plats i Enköping!

Från vänster.: Birgit Larsson, Gun Wesslén, Mats Öberg, Birgitta Ringström, Els-Britt Adelhag, Ove Tibbelin, Thomas Munther.

Samordningen av Saws and Tools och Bahco Verktygs försäljningsorganisationer på de nordiska marknaderna är klar. Försäljningsorganisationerna för Sverige har samordnats, vad gäller såväl fält- som hemmaförsäljning och administration. I såväl Finland som Danmark har Saws and Tools respektive Bahco Verktygs försäljningsbolag samordnats under gemensam ledning. I Norge kommer Saws and Tools försäljningsbolag att från Bahcos agent ta över försäljningen av Bahco-produkter från och med juni.

Huvudorganisation

Ledningen för Sandvik Bahco Norden samt viss gemensam administration, marknadssupport etc och hemmaförsäljning är sedan den 10 februari placerad i Enköping, medan distriktssäljarna finns på sina respektive distrikt i landet. Av sammanställningen här intill framgår i stort "vem som gör vad" inom Sandvik Bahco Norden:

Befattning

Namn

Ledning

VD Per Törnell
VD-sekreterare/PA Gun Wesslén

Ordermottagning/hemmaförsäljning

Tf chef Rolf Edorson
Hemmasäljare Mats Öberg
Ove Tibbelin
Thomas Munther
Els-Britt Adelhag
Birgitta Ringström

Försäljning distributörer

Försäljningschef K-A Forsgren
Fältsäljare skog Stig Artursson
Göran Persson
Jan Johansson
Fältsäljare distributörer Tommy Hellberg
Ulf Olsson
Rune Adelhag
Tony S:t Cyr
Jerry Eriksson
Roland Karlsson
Lars Davidsson

Marknadsföring industri

Marknadschef Mikael Brelin
Teknisk försäljning Esbjörn Röjd
Kjell Aminder
Tage Larsson

Fältförsäljning

Kapman

Marknadschef Geo Israelsson
Säljare Stig Fasterud
Per Ahlqvist

Marknadssupport

Bahco-produkter Alf Cederudd
Handverktyg/trädgård Rolf Edorson
PR/reklam Birgith Larsson

Ekonomi/administration/data

Ekonomichef Arne Degerman
Dataansvarig Lennart Lindbäck
Dataoperatör Christina Wässman
Redovisning Lennart Andersson
Redovisning Annelie Sundström

Insändare

Och så var det ...

en av dessa unga kortklippta män med kängor som i en intervju talar som han har vett till:

"Om vi inte får igenom att invandrarna slängs ut ur Sverige, tänker jag emigrera till ett land där man förstår sånt här."

När huvudet är dumt får andra lida.

"Dumheten har alltid en tendens att överleva. Den är så att säga för dum för att dö."

Hans Svensson

Korsbefruktande konferens

Den första gemensamma säljkonferensen inom Sandvik Bahco Norden ägde rum i början av februari. Huvuddelen av konferensen ägnades åt produktutbildning. Tidigare Bahco-säljare fick lära sig Sandvik-sortimentet, medan Sandvik-personalen skaffade sig kunskaper om skiftnycklar och tänger.

Bahco-personalen

I utbildningsplanen för de tidigare Bahco-anställda återfanns en rad såväl teoretiska genomgångar som praktiska övningar inom följande områden:

- Metallkapning
- Hand- och roterande filar
- Trädgårdssortiment
- Maskinsvärd och kedjor
- Skogshandverktyg och -skydd

Sandvik-anställda

Motsvarande utbildning för Sandvik-personalen omfattade bland annat:

- Skiftnycklar
- Skruvmejslar
- Motorverktyg
- Tänger
- Snickeriverktyg
- Yrkessaxar

En av grundförutsättningarna för ett framgångsrikt försäljningsarbete är att säljpersonalen har goda kunskaper om produktsortimentet. Vid säljkonferensen den 4 - 7 februari i Enköping tog just produktutbildning stor del av konferenstiden. Många av de drygt 30-tal konferensdeltagarna fick ibland agera som lärare och ibland pröva på "elevrollen".

Nya förslagsställare

Glädjande många belönades för sina inlämnade förslag vid en lunch i Gästmatsalen den 20 januari.

Förutom belöningspremier uppvaktades jubilarerna med blommor och diplom.

Stående från vänster: Tony Zackrisson, Heli Eerikäinen, Gunvor Karlsson, Luis Navarrete, Martti Nykänen.

Sittande från vänster: Pentti Hiltunen, Lennart Lindström, Mats Eriksson, Pentti Huotari, Rolf Dahlström.

"Stikkan i rutan"

Torsdagen den 5 mars mellan klockan 18.20 - 19.00 sänds i TV 5 - Nordic ett program för Järnia-mässan. Här presenteras produkter inför vårsäsongen. I programmet intervjuas Stig Lundh (produktchef i företaget) om Bahco-produkter.

Har Du möjlighet - Se det!

Magnus Alterot

Möte för kvalitetssamverkan

Bahco Verktyg erhöll för snart ett år sedan kvalitetscertifikat enligt den internationella normen ISO 9001. Vid övriga PC (produktcenter) inom Saws and Tools pågår förberedelsearbete med sikte på kvalitetscertifieringar. Kvalitetschefer och motsvarande vid de olika PC-enheterna samlades i början av februari i Enköping för ett kvalitetsmöte.

Från vänster: Jan Rönnqvist, Arvo Leini, S-O Lindgren, Holger Loos, Gunnar Hjorth, Jan Jansson, Dieter Uhlman, Roland Karlsson, Håkan Hellberg och Roland Bjurling.

Certifieringsvägen

Från Bahco Verktyg deltog Roland Bjurling och Jan Jansson i kvalitetsmötet. Roland presenterade som första programpunkt Bahcos kvalitetssystem. Han redogjorde för hur certifieringsarbetet lagts upp, vilka erfarenheter som hade erhållits samt vilka problemområden som funnits.

Av föredragningen framgick att arbetet med kvalitetscertifiering måste ha en god förankring i företagsledningen och berör alla anställda i företaget. Certifieringsarbetet är resurskrävande och förutsätter många medarbetares aktiva medverkan. Kvalitetsarbetet genomgår olika faser före, under och efter kvalitetscertifieringen. Viktigt är att efter erhållet kvalitetscertifikat arbeta vidare med kvalitetsrevisioner samt vidareutveckla och förbättra system, rutiner, kunskaper etc.

Lägesgenomgång

I kvalitetsmötet deltog Göran Gezelius och Dieter Uhlman från Sandvik Saws and Tools i Sandviken samt kvalitetschefer från följande enheter: Sandvik Metal Saws, Sandvik Handtools, Sandvik Windsor, Sandvik

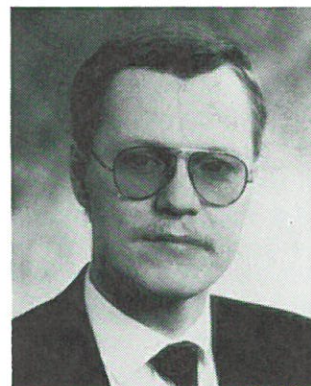
Öberg, Sandvik Belzer och Sandvik Bahco.

Varje kvalitetschef redovisade läget inom den egna enheten vad gäller förberedelser för kvalitetscertifiering. Härav framgick att arbete pågår inom samtliga enheter, men att man hunnit olika långt. Sandvik Metal Saws i Lidköping, som tillverkar hack- och bandsågblad, har slutrevision för certifiering före årets semesteruppehåll. Sandvik Handtools i Bollnäs ligger också relativt långt framme och räknar med att göra en förrevison under första halvåret.

Samverkan-områden

Hur kan vi på bästa sätt samverka i arbetet med utveckling av kvalitets-säkringssystem? Detta var en av de frågor som också fanns med på dagordningen under kvalitetsmötet. Under denna punkt berördes bland annat utformning av materialspecifikationer, kopplingar mellan kvalitets-säkringssystem och "Tänk om i verkstaden"-projekt, interna kvalitetsrevisioner samt leverantörskvalitet.

Vidare berördes behov av system för redovisning av kvalitetskostnader.

Göran Gezelius

Kvalitetscertifiering för alla

Göran Gezelius, VD för Sandvik Saws and Tools, gav under mötet sin syn på kvalitet:

- Kvalitet är ett alla tiders honnörsord. Ändå sällan missförstått eller urvattnat. Alla känner igen kvalitet. En kvalitetsprodukt håller vad den lovar. För Sandvik Bahco är verktygsanvändarnas anspråk säkert mycket högt ställda. Våra verktyg ska alltid vara robusta, lätta att använda och tillhållas enkelt. BRA VERKTYG - ALLTID TILL HANDS, som vårt företagsmotto lyder.

Vi är säkert ganska bra på kvalitet redan idag. Tyvärr räcker det inte. Vi måste bli kompromisslösa, ja nästan fanatiska vad gäller att leverera kvalitet, till varandra inom bolaget och till kunder och slutförbrukare. Vad kan vi göra? Vad kan Du göra?

1. Kräv kvalitet - av Dig själv och alla andra i företaget.
2. Släta inte över ett fel - finn källan.
3. Förenkla. Enkelhet främjar kvalitet. Komplexitet hindrar.
4. Feedback. Feedback. Feedback.

Man måste återföra (ge feedback) om fel och ofullständigheter till den person där problemen uppstod. Det är jobbigt, men är själva grunden i kvalitetsarbetet. "Felorsakaren" vet normalt inte om att han gör något som försvårar för andra i tillverknings/leveranskedjan. Det är just därför som kommunikation, mångkunnighet och lagarbete är grunden för kvalitetsarbete.

Kvalitet är något mycket personligt.

Rehabilite- ring - Att bry sig om

Sedan den 1 januari har företaget inte bara ansvar för sjuklönen de första 14 dagarna. Företaget har enligt den nya försäkringslagen också ett större ansvar för att rehabilitera anställda tillbaka till arbetet efter en längre tids sjukskrivning.

Långtidsfrånvaro

Enligt tidigare erfarenheter har det visat sig att den som är sjukskriven en längre period, redan efter några veckor känner sig främmande både för arbetskamrater och arbetsplatsen. Det är därför viktigt att det i ett tidigt stadium tas initiativ till utredning och planeras för återkomst till arbetet. Enligt de nya lagreglerna ska arbetsgivaren starta en utredning redan efter fyra veckors frånvaro. Denna utredning ska ske i samverkan med den anställde. Utredningen som sedan lämnas till Försäkringskassan ska vara ett underlag för åtgärder till omplacering, förändring av arbetsplatsen, utbildning etc.

Korttidsfrånvaro

Även upprepad korttidsfrånvaro ska föranleda liknande utredning. Ofta förekommande frånvaro kan tyda på att något är fel och det bör då utredas om detta beror på arbetsförhållanden eller på andra faktorer. Det primära är att man på företaget bryr sig om, det gäller från såväl chefer som arbetskamrater. Därför ska initiativ tas till rehabiliteringsutredning även vid upprepad korttidsfrånvaro. Lagen föreskriver att om den anställde är frånvarande 6 gånger under 12 månader ska utredning göras.

Den anställde kan också själv begära att få igång rehabiliteringsutredning.

Stöd!

Det är således viktigt att det finns ett stöd från arbetskamrater och arbetsledning till den som är sjukskriven. Rehabiliteringsutredningen är ett sätt

Verkskyddsövning på Bahco Verktyg

Erik Pettersson inspekterar gasmasken.

Samtliga befäl i Bahco Verktygs verkskydd var kallade till befälsövning den 21 januari.

Efter sedvanlig inmönstring, som förrättades av stabsmedlemmen Gurli Blomberg, hälsade VD Sture Lestander, som är vår verkskyddschef, samtliga välkomna till dagens övningar. Som första punkt på programmet talade Hans Björkman från Landstinget om "Sjukvården i Kris och Krig" - ett mycket intressant och uppskattat föredrag.

Brandchefen Roland Reuterwall pratade i sin egenskap av civilförsvarschef om kommunerna i totalförsvaret och orienterade om Räddningstjänstens organisation i Kris och Krig.

att bry sig om och att i ett tidigt stadium tillsammans med den anställde komma tillrätta med problemen för att de inte ska växa och bli oöverstiglida.

Den som är långsjuk ska känna att han eller hon alltid är välkommen på jobbet till fikapauser, informationsträffar eller bara titta in och prata ett tag.

Aktiv sjukskrivning

Det är lätt att som sjukskriven känna ett tryck från vänner, grannar och arbetskamrater att inta sjukrollen och hålla sig inne och vila. Att vila och hålla sig inne är naturligtvis riktigt vid exempelvis infektionssjukdomar, men vid besvär med rygg, axlar, armar etc är det ofta bra att röra sig - ta promena-

Nästa rubrik i programmet var "Det nya läget". Sigge Bergkvist från Länsstyrelsens Försvarsenhet ledde en diskussion angående säkerhetspolitik och totalförsvaret med tanke på det nya politiska läget i Europa.

Eftermiddagens program inledes av verkskyddsledaren Göstha Johanson som gick igenom verkskyddets organisation, uppgifter och ledning inom Bahco Verktyg.

Sedan gjordes en rundvandring, vilken leddes av Hans-Lennart Jansson och Göstha Johanson. Skyddsrum och uppehållsplatser besöktes samt upplystes om genomförandet av utbildning och mobilisering, undsättningsverksamheten och ledningen av denna. Ett litet "Spel" om en incident, sprängning av en verkstadsdel samt följderna av detta, leddes av Sigge Bergkvist.

Dagen avslutades med att visa den skyddsutrustning som finns att tillgå för allmänheten och orienterades om alarmerings- och varnings signaler.

Läsarna rekommenderas att slå upp sidorna 43-44 i telefonkatalogen och läsa igenom dessa. Där står allt som man bör veta om alarmering.

Göstha Johanson

der eller träna lätt. Det är viktigt för välbefinnandet att inte låsa in sig, utan istället besöka arbetsplatsen och hålla kontakt med arbetskamrater och arbetsledning.

*Riktig mat,
bra för Dig!*

Bahcomaten

Tänger till tusen

Leveranserna av Belzer-tänger från Enköping till Tyskland dras med problem. Trots att extra resurser satts in för främst tångjustering är situationen besvärlig. Det är viktigt att få fram tillräckligt många Belzer-tänger till den instundande Köln-mässan.

Sedan i höstas finns svårigheter att i tillräcklig omfattning leverera kromade och polerade Belzer-tänger. Orsakerna härtill är flera. Ifrågavarande tänger är nya för Enköpings-fabriken och svårigheterna att starta upp och "få flyt" i produktionen har varit stora. I brist på egna poleringsresurser har poleringsarbetet lagts ut på lego. Legoleverantören har en i förhållande till behovet för liten kapacitet.

Tångjusteringen

En annan arbetsoperation som på Belzer-tängerna krävt mer tid än planerat är tångjusteringen. Sedan några veckor har därför extra resurser satts in

för justeringsarbetet. Detta har också medfört ett betydande kapacitetstillskott. Efter fin arbetsinsats från våra tångjusterare har antalet justerade tänger per vecka ökat från cirka 5.500 till cirka 8.000, det vill säga närmare 50 % ökning.

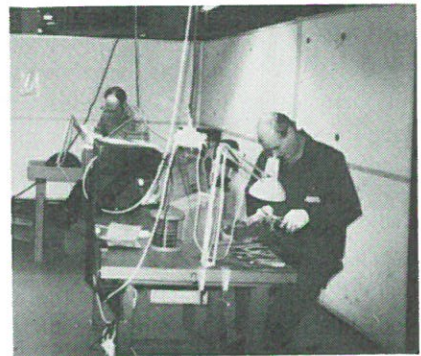
Stor kundskuld

Till följd av svårigheterna med Belzer-tängerna har kundskulden ökat vad gäller såväl Belzer- som Bahco-tänger. Den totala kundskulden uppgick vecka 7 till cirka 30.000 tänger. Detta är självfallet en helt oacceptabel situation. Dessutom gäller att en stor andel av Belzer-tängerna måste vara klara till Köln-mässan, som startar den 8 mars.

Nogent hjälper

För att komma till rätta med leveranssituationen, kommer Bahco Forge i Nogent att "hjälpa till". Totalt handlar det om "uppbackning" med cirka 18.000 sidavbitare i kromat utförande.

Bahco Forge kommer att svara för kromning, polering och färdigställning av cirka 10.000 tänger, medan för ytterligare 8.000 tänger tillkommer tångjustering. Fransmännen har sedan tidigare erfarenhet av tillverkning av Belzer-tänger i kromat och polerat utförande. Tängerna kommer efter färdigställning att levereras direkt från Bahco Forge till Belzer-Dowidat.

Bengt Eriksson och Hans Andersson på tångjusteringen.

Arbetsmiljöforskning i smedjan

Göteborgs Universitet genomför under våren ett forskningsprojekt rörande arbetsmiljön. Projektet berör ett 10-tal företag, varav Bahco Verktyg är ett.

Totalt kommer ett drygt 30-tal verkstadsanställda och ungefär lika många tjänstemän att erbjudas möjlighet att delta i studien.

Projektet

Forskningsprojektet berör totalt cirka 500 anställda inom olika verkstadsföretag. Projektet är inriktat främst på arbetsrelaterade besvär i nacke, skuldra, rygg etc. Syftet med studierna är att belysa på vilka sätt, psykologiska och fysiska/belastningsergonomiska förhållanden bidrar till uppkomsten av arbetsrelaterade besvär i rörelseorgan.

I studien beaktas en rad olika faktorer, till exempel egenkontroll, arbetsstimulans, arbetsledningsklimat, arbetsgemenskap och stress.

Enkätundersökning

Frågan om Bahco Verktygs med-

verkan i forskningsprojektet har behandlats i bland annat Skyddskommittén, som tillstyrkte projektet.

Insamlingen av erforderliga forskningsdata sker genom frågeformulär och intervjuer. Deltagandet i studien är frivilligt och sker helt anonymt. Uppgifter som erhålls kommer att sammanställas och bearbetas samt senare publiceras i en allmän forskningsrapport.

Jenny Åberg vid skruvpresen i smedjan.

Smedjan m m

Inom Bahco Verktyg kommer ett drygt 30-tal verkstadsanställda i smedjan samt ett 30-tal tjänstemän i smedjan och övriga produktverkstäder att erbjudas delta i projektet. Deltagandet innebär att under cirka 50 minuter besvara ett antal frågor i ett frågeformulär. All uppgiftsinhämtning görs av forskningspersonal från Göteborgs Universitet. Inbjudan att delta i projektet kommer att skickas ut till berörda medarbetare. Enkätundersökningen på Bahco Verktyg beräknas genomföras första veckan i mars.

Företagsrapport

Arbetsmiljöforskarna har utlovat en företagsrapport med resultat från studien. Denna rapport beräknas föreligga klar i juni -92 och förväntas innehålla vägledande information till hjälp vid utveckling av arbetsorganisation och produktionssystem. Som kontaktperson gentemot Göteborgs Universitet fungerar Ella Borg, Företagshälsovården.

Vi presenterar:

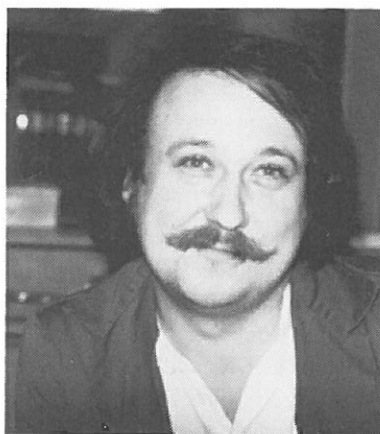
Förrådet

Bernt Berglund

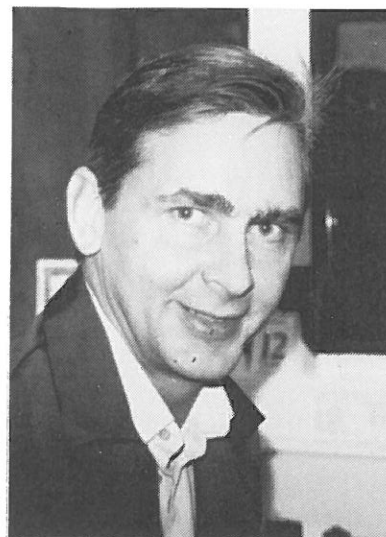
- Jag började på Bahco Verktygs skiftnyckelavdelning 1953, där jag arbetade bland annat som borrare. Därefter jobbade jag under många år som arbetsledare. 1977 kom jag över till vaktmästeriet och hösten -91 slogs alla förråd inom företaget samman till ett enda. Där finns jag idag och jag tycker det nya "stora" förrådet fungerar bra.

Förrådet som finns i källaren är en centralpunkt i företaget. Härifrån kommer allt som vi behöver i vårt dagliga arbete för att det ska fungera, som till exempel verktyg, pennor, reservdelar etc.

Björn Loberg

- 1982 anställdes jag på Bahco Verktyg. Först jobbade jag med skiftnyckelslipning och därefter var jag en tid i smedjan. Här på förrådet började jag för cirka fyra år sedan. Jag har i huvudsak hand om reservdelsförrådet, det vill säga alla reservdelar som reparatörerna behöver till våra maskiner.

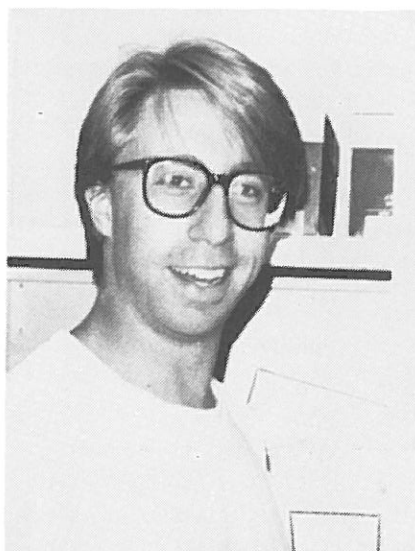
Leif Östher

- Jag anställdes på Bahco Verktyg 1985 och började jobba med bearbetning av skiftnycklar. Till förrådet kom jag 1987. Då fanns det flera förråd utspridda över företaget. Det här sammanslagna förrådet fungerar bra idag. Vi köper grejer för cirka 6 miljoner kronor per år.

Theodoros Rentifis

- 1966 började jag som borrare på Bahco Verktyg. Därefter skötte jag en skruvmejselskaftmaskin i 15 år. Hit till förrådet kom jag hösten -91. Jag arbetar med att expediera grejer. Det är ett omväxlande arbete med mycket kontakt med människor

Ola Andersson

Ola Andersson hade tyvärr semester när Ställskruven besökte Förrådet, men vi vet ändå att berätta att Ola började här på Bahco Verktygs förråd direkt efter gymnasieskolan 1986.

Sedan i höstas, då förråden omorganiserades, arbetar Ola halva tiden på förrådet och den andra halvan ute på lagret, där han jobbar med att plocka order och köra truck.

Råd för livet

Det är aldrig för sent att sluta röka!

Mellan 70 och 80 % av alla svenskar som röker uppger sig vilja sluta och bara var tionde tror att han eller hon fortfarande kommer att röka varje dag om fem år.

Nästan alla som röker kan sluta och de flesta som slutar klarar av det på egen hand, det vet man.

Men många behöver ändå hjälp från omgivningen för att bestämma sig, stärka sin motivation och undvika återfall. Då kan det vara avgörande med ett påpekande från doktorn om att sluta röka är den bästa insats man kan göra på egen hand för att förbättra sin hälsa. Även den mest inbitne storrökaren har mycket att vinna på att sluta.

Här är några exempel på allt det positiva som händer när man slutar röka:

* Det blir lättare att andas och rökhostan minskar redan efter några dagar.

* Konditionen förbättras och man blir mindre andfådd i backar och trappor.

* Lukt- och smaksinnet kommer tillbaka, man känner blommorna dofta och maten smakar bättre.

* Man sover bättre och vaknar mer utvilad.

* Det blir lättare både att koncentrera sig och slappna av.

* Man får vitare tänder, fräschare andedräkt och vackrare hy.

* Man blir mindre mottaglig för infektioner.

* När man slutar röka, minskar också risken att drabbas av allvarliga sjukdomar som till exempel cancer, kronisk bronkit, lungemfysem, magsår, kärlkramp och hjärtinfarkt.

* För varje rökfri dag minskar också risken att drabbas av exempelvis lungcancer och hjärtinfarkt, oavsett hur länge man har rökt.

* Man ökar sina chanser att få vara frisk och leva sitt liv med bättre kvalitet.

* Man slipper utsätta barn, anhöriga och arbetskamrater för alla risker som passiv rökning innebär.

* Den som tidigare rökt ett paket cigaretter om dagen sparar minst 5.000 kronor på ett enda år.

Anledningarna till varför man vill sluta röka varierar från person till person. Det kan vara oro för den egna hälsan, påverkan från familj eller arbetskamrater, hänsyn till omgivningen eller ekonomiska skäl. I samtliga fall kan doktorn göra en viktig insats för att hjälpa patienten att fatta beslut, bestämma tidpunkt för rökstoppet och stärka motivationen.

Idag finns inte enbart Nicorette tuggummi som hjälp att ta bort abstinenssymptomen vid rökstopp utan även plåster. Det senare är receptbelagt, men kan vara ett alternativ till den som tidigare fått halsbränna och sur mage av tuggummit.

Du som fattat beslutet att sluta röka, men vill ha stöd och uppmuntran, kan vända Dig till Företagshälsovården för vidare hjälp.

Ella Borg, Företagssköterska

Insändare

Belysningsproblem

Sedan augusti 1991 har vid ett flertal tillfällen påtalats att belysningen vid B-porten inte är tänd på morgonen. Kan någon ansvarig tala om vilket år detta blir åtgärdat? Det är nämligen så, att det ofta står stegar, kartonger, städvagnar och tidningsbuntar i denna entré, vilket gör att risken för olycksfall är ganska stor. Även skyddsingenjören har fått veta detta, men trots det händer inget. Varför?

"Mörkrädd"

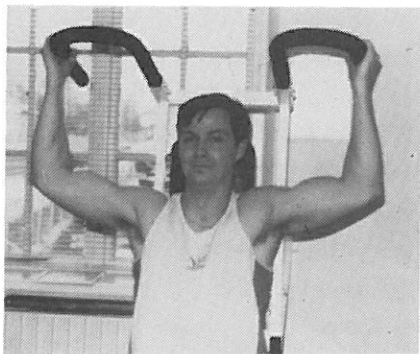
Svar till "Mörkrädd"

Belysningen i B-porten tänds manuellt genom det vred som finns på vänstra väggen utanför porten. Likadant vred finns på högra sidan strax ovanför trappan från plan 0.

Gösta Johanson, Skyddsingenjör

Träna Dig frisk

De flesta av oss har hört Ella på Företagshälsovården propagera för att träna i Sekvensen och att fler borde utnyttja den fina utrustning som finns där. Ställskruven besökte Sekvensen under ett träningspass för att få några synpunkter.

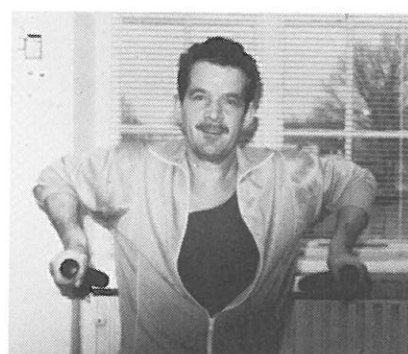
Magnus Södergran

- Jag har tränat i cirka 2 år regelbundet 2 - 3 gånger i veckan. Det var Stina Åslund, vår sjukgymnast, som rekommenderade mig att börja här eftersom jag hade problem med axlarna i jobbet. Jag känner att jag idag mår mycket bättre och mina axlar besvärar mig inte som tidigare. Dessutom har jag inte varit förkyld en enda gång under de här två åren. Idag tränar jag med ganska hög belastning. Sedan jag började träna har jag gått upp 8 kilo i vikt (bara muskler).

Vanja Eriksson

- Jag har tränat cirka 1 år regelbundet 1 gång per vecka. Det har ökat min styrka i axlarna, vilket underlättar i mitt monteringsarbete. Dessutom är jag inte så trött längre på kvällarna. Jag tränar inte för att få stora muskler utan för att jag känner mig piggare av det.

Kent Pettersson

- Jag har tidigare haft stora problem med min rygg, vilket har inneburit långa sjukskrivningsperioder och ständig värk. Hösten -91 fick jag remiss till Rygginstitutet i Sundsvall. Där lärde de mig verkligen hur viktigt det är med ordentligt utvecklad muskulatur kring ryggraden om man har problem med ryggen. Det var en form av hjälp till självhjälp. Jag har fortsatt med träningen här i Sekvensen efter det träningsprogram jag fick i Sundsvall. Idag mår jag väldigt bra och känner sällan av den värk jag hade tidigare. Den som har problem med ryggen behöver stärka muskulaturen, men man måste få hjälp med ett riktigt träningsprogram, så att man inte gör felaktiga rörelser.

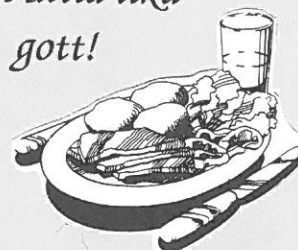
Paula Leinonen, Meeri Savolainen, och Kent Pettersson

Ella Borg, vår företagssköterska, säger att det finns lediga tider, så det är bara att anmäla sig. Du ska inte börja på egen hand utan att först få hjälp av Ella med att komma igång.

Ställskruvsredaktionen tyckte det här verkade bra, så nu kör vi regelbundet i Sekvensen.

Kom upp och börja Du också!

"Dagens" eller "Överraskningen"?
Alltid lika gott!

Bahcomaten

Vinnare

Korsordstävlingen i nr 8/91

Kaisu Karppinen, Thomas Ahlberg,
Björn Stålbom, Ritva Huotari och
Nada Racki.

Vinnarna får var sin Bellman-lott i
pris. Grattis!

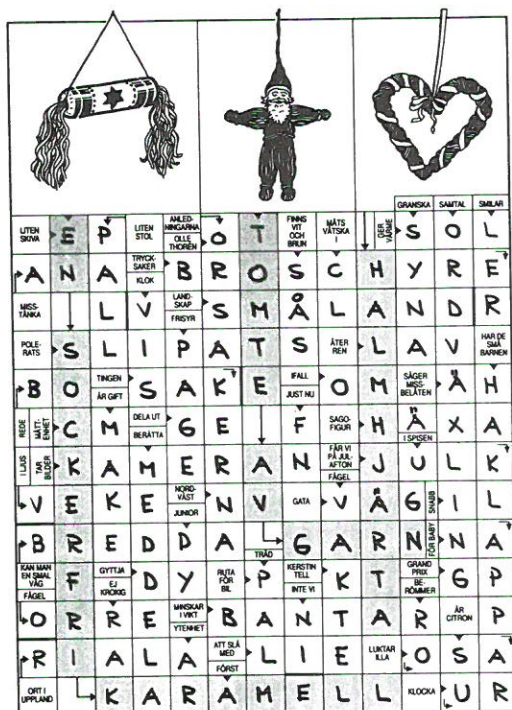
Den rätta lösningen av korsordet ska
se ut så här:

Tankenöten i nr 8/91

Marianne Blomberg, Sigvard Os-
carsson och Kjell Schöön.

Varsin ask skiftnyckelgodis till vin-
narna. Grattis!

A = 1, B = 2, C = 4

Februari-Rebus

Skicka in lösningen senast den 9/3 till Gunnel Lidberg, Personalavdelningen.
Fem Bellman-lotter delas ut som priser till de först öppnade rätta lösningarna.

Lösningen av februari-rebusen:

Namn och avdelning:

Ordspråks- tävling

Vilket vanligt svenskt ordspråk
åsyftas?

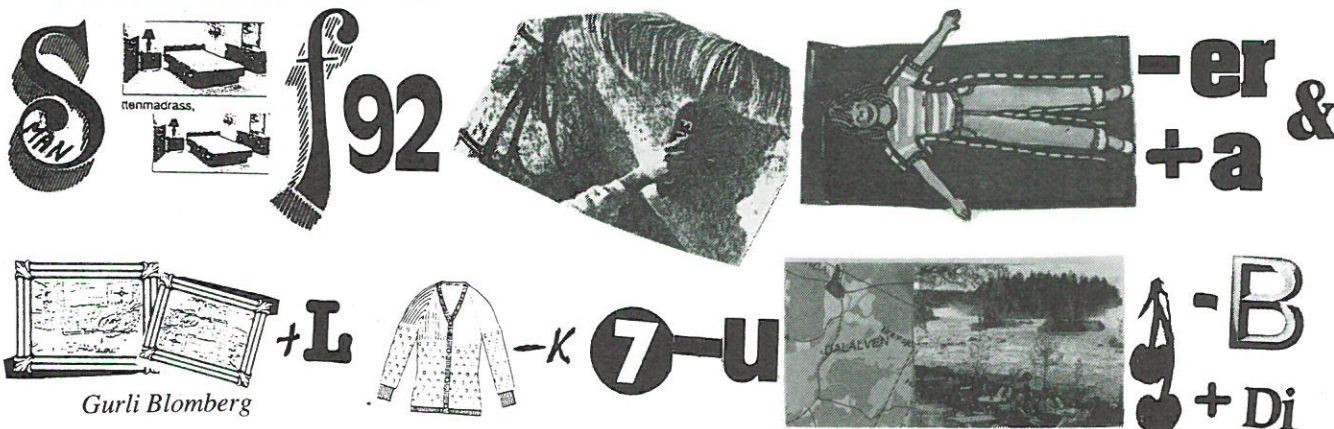
Vid en komparativ analys
av å ena sidan ett manuellt
baserat specimen av klassen
Avas och å andra sidan cirka
ett fjortondels gross dylika i
en population av förvedade
fanerogamer torde det förra
bedömas som potentiellt
gynnsammare.

Lars Åberg

Skicka in svaret senast den 9/3 till
Gunnel Lidberg, Personalavdelning-
en. Ställskruven delar ut skiftnyckel-
godis i pris till de tre först öppnade
rätta svaren.

Ordspråket lyder:

Namn och avdelning:

Gurli Blomberg